

**UCHWAŁA NR XXIV/218/04
RADY MIEJSKIEJ W GŁOWNIE
z dnia 9 grudnia 2004r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych dla miasta Głowna na rok 2005.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz.1591 z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271, Nr 214, poz.1806, z 2003r. Nr 80, poz.717, Nr 162, poz.1568 z 2004r. Nr 102, poz.1056, Nr 116, poz. 1203, oraz art.4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. z 2002r. Nr 147, poz.1231, Nr 167, poz.1372, z 2003r. Nr 80, poz. 719, Nr 122, poz.1143 i z 2004r. Dz.U. Nr 29, poz.257, Nr 99, poz.1001, Nr 152, poz.1597/ **Rada Miejska w Głownie uchwala, co następuje:**

§1. Uchwala się, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Głowna na rok 2005, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Głowna.

§3. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą z dniem 01.01.2005r.i podlega ogłoszeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Głownie

Albert Waśkiewicz

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXIV/218/04
Rady Miejskiej w Głownie
z dnia 9 grudnia 2004r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna

Głowno 2005 r.

I. Wstęp

Europejska Deklaracja w Sprawie Alkoholu przyjęta przez rządy krajów europejskich ustanowiła i ustaliła pięć zasad etycznych dla działań dotyczących alkoholu

1. Wszyscy ludzie mają prawo do życia w środowisku rodzinnym, lokalnym i zawodowym zabezpieczonym przed przemocą i wypadkami związanymi z piciem alkoholu oraz przed innymi negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu.
2. Wszyscy ludzie mają prawo do wartościowej i bezstronnej informacji oraz edukacji na temat konsekwencji picia alkoholu dla zdrowia, rodziny i społeczeństwa, rozpoczynającej się we wczesnym okresie życia.
3. Wszystkie dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w środowisku zabezpieczonym przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i powinny być chronione przed promowaniem napojów alkoholowych.
4. Wszyscy ludzie pijący alkohol w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkowie ich rodzin doznający szkód z tego powodu, mają prawo do stosownej terapii i opieki.
5. Wszyscy ludzie, którzy nie chcą lub nie mogą pić alkoholu z powodów zdrowotnych lub innych, powinni być chronieni przed naciskami na spożywanie alkoholu i wspieranie w decyzji o nie spożywaniu alkoholu.

II. Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. / Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze zmianami / nakłada na gminy obowiązek kształtowania polityki wobec alkoholu oraz podejmowanie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy inicjującej pomocy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - art. 4 powyższej ustawy.
2. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zatwierdzony przez Radę Ministrów na lata 2000 – 2005.
3. Strategia działania na lata 2004 - 2006 w zakresie Lokalnej Polityki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Miasta Główna.
4. Diagnoza problemów alkoholowych sporządzona w 2004r. jako element Gminnego Programu na 2005r. / oryginał diagnozy znajduje się w dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /.
5. Plany i strategie działania na lata 2005 – 2006 w zakresie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Główna.
6. Kontynuacja zadań programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta Główna z 2004r.

III Oczekiwania i korzyści z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego / przemocy i zaniedbań/
2. Podwyższenie sprawności psychofizycznej wśród mieszkańców miasta
3. Zmniejszenie ryzyka zachorowań i śmiertelności z przyczyn nadużywania alkoholu.
4. Zmniejszenie wydatków na opiekę społeczną.
5. Zwiększenie wiedzy o uzależnieniach i ich leczeniu.
6. Zwiększenie efektywności wydatków na edukację.
7. Zmniejszenie ilości uszkodzeń ciała spowodowanych nadużywaniem alkoholu w pracy na drogach i w domu.
8. Zmniejszenia spożywania alkoholu przez młodocianych
9. Zaangażowanie dzieci, młodzieży, osób dorosłych w aktywne spędzenie wolnego czasu poprzez sport, turystykę itp..

W Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są użyte następujące sformułowania:

Program to: Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Ustawa to: ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze zmianami/,

Komisja - Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna,
Poradnia Odwykowa – Poradnia dla Osób z Problemem Alkoholowym i Członków Ich Rodzin w Głównie,

Klub KROKUS – Stowarzyszenie Klubu Abstynenckiego KROKUS w Głównie,

AA- Ruch Anonimowych Alkoholików,

Al-Anon – Ruch członków rodzin z problemem alkoholowym,

Al-Ateen – Ruch samopomocowy dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

ZADANIE GŁÓWNE

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cel ten można osiągnąć poprzez realizację zadań szczegółowych:

Zadanie 1.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Metoda realizacji zadania:

- 1) Realizacja programów;
 - a) after – care- tzn. po podstawowym programie terapii nie będących świadczeniami zdrowotnymi,
 - b) programów DDA – dorosłych dzieci alkoholików,
 - c) prowadzenie treningów umiejętności służących dalszemu zdrowiu i rehabilitacji społecznej i rodzinnej ,
 - d) program pomocy ofiarom przemocy domowej,
- 2) Zwiększenie dostępności do programów profilaktyczno – terapeutyczno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.
- 3) Wspieranie środowisk wzajemnej pomocy.
- 4) Wspieranie i szkolenie kadry terapeutów pracujących w Poradni dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin w Głównie.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Metoda realizacji zadania

- 1) Dofinansowanie działań programów związanych z opieką psychologiczną prawną – administracyjną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.
- 2) Wspieranie grup środowiskowych samopomocowych dla ofiar przemocy domowej i sprawców przemocy.
- 3) Budowanie lokalnej koalicji poprzez współpracę z policją, MOPS, służbą zdrowia, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi, i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej.
- 4) Organizowanie i finansowanie kampanii edukacyjnych lokalnych, wojewódzkich, krajowych angażujących znaczące postacie w gminie, media, dzieci młodzież,

- mieszkańców – na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie, nadużywania alkoholu.
- 5) Ustalanie przez komisję czy osoba uzależniona od alkoholu stosuje przemoc wobec członków rodziny członków.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży , w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Metoda realizacji zadania

- 1) Wdrażania profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
- 2) Ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich poprzez kampanie edukacyjne, zakup kontrolowany alkoholu, ulotki, listy skierowane do sprzedawców, cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
- 3) Edukacja rodziców młodzieży w zakresie pomagania utrzymaniu abstynencji.
- 4) Interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka / dzieci z rodzin alkoholowych/.
- 5) Pomoc w organizowaniu zajęć pozalekcyjnych , kół zainteresowań, zajęć sportowych.
- 6) Edukacja nauczycieli, pedagogów w kierunku nowoczesnych systemów profilaktycznych przeciwdziałania uzależnieniom, patologiom społecznym .
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi program świetlic terapeutycznych dla dzieci i młodzieży .
- 8) Wspomaganie Klubów Młodzieżowych z programem pomocy psychologicznej.
- 9) Rozwój profesjonalnych form pomocy dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych poprzez tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży / wyjazdy, kolonie, obozy zajęcia sportowe, itp./.
- 10) Utworzenie i realizacja miejskiego programu zajęć sportowych z wykorzystaniem boisk szkolnych, klubów sportowych, boiska i placu zabaw nad zalewem MROŻYCZKA.
- 11) Dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych kolonii, obozów dla dzieci i młodzieży, wyjazdów do teatru, kina.
- 12) Objęcie szkoleniem z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przedstawicieli: komisji, policji , nauczycieli, służby zdrowia, organizacji pozarządowych.
- 13) Szkolenie sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
- 14) Dofinansowanie szkoleń dla osób prowadzących zajęcia w świetlicach środowiskowych i terapeutycznych.
- 15) Zakup czasopism „Remedium” i „Świat Problemów „ dla wszystkich świetlic, szkół, poradni odwykowej, poradni pedagogiczno – psychologicznej w Głownie oraz zakup broszur, ulotek, plakatów dot. uzależnień w celu edukacji społeczeństwa lokalnego.
- 16) Pomoc finansowa na dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym realizowana przez MOPS.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Metoda realizacji zadania.

- 1) Wspieranie finansowe stowarzyszeń i innych organizacji pozarządowych realizujących swe zadania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 2) Wspomaganie grup samopomocowych AA, Al-anon, Al-ateen, osób fizycznych w działaniu upowszechnienia wiedzy o uzależnieniach.
- 3) Pomoc finansowa dla prowadzących świetlice środowiskowe, socjoterapeutyczne z dożywianiem dla dzieci i młodzieży.
- 4) Wspieranie organizacji pozarządowych zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej. Edukacja publiczna i współpraca z mediami .
- 5) Pomoc w wyposażeniu lokali, w których są prowadzone zajęcia profilaktyczno - terapeutyczne .
- 6) Dofinansowanie kosztów lokalowych oraz wynagrodzenia za pracę gospodarza w Klubie KROKUS w Głownie , jeżeli praca gospodarza jest związana z odpowiedzialnością materialną i finansową.
- 7) Wspieranie Policji w zakresie profilaktyki uzależnień.
- 8) Pomoc finansowa dla szkół w zakresie realizacji szkolnych programów profilaktyki.

Zadanie 5.

Podejmowanie działań w kierunku zmniejszania rozmiarów naruszania prawa na rynku alkoholowym .

Metoda realizacji zadania:

Przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna

- 1) Kontrolowanie punktów sprzedaży prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
- 2) Wizytowanie placówek, co do których zostały złożone wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Głownie
- 3) Kontrole rynku napojami alkoholowymi, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
- 4) Opiniowanie wniosków o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku nie przestrzegania prawa obrotu napojami alkoholowymi.
- 5) Kontrolowanie zajęć w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych, które otrzymały dotacje z funduszu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2005r..

Zadanie 6.

Ustalenie realizatora zadań programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta na 2005r.

Metoda realizacji zadania

- 1) Ustala się, że realizatorem programu jest Pełnomocnik d/s Uzależnień Burmistrza Główna wspomagany opiniami :
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna,
 - Poradni dla Osób z Problemem Alkoholowym, szpitali,
 - Szkół z terenu miasta Główna ,
 - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - Kierownika Referatu Oświaty i Infrastruktury Społecznej Urzędu Miejskiego w Głównie,
 - Komisariatu Policji w Głównie,
 - Stowarzyszeń , Organizacji pozarządowych, osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką uzależnień.

Źródła finansowania programu i budżet zadaniowy programu

1. Źródłem finansowania zadań programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Budżet zadaniowy programu określa załącznik do niniejszego programu.

Wskaźniki realizacji programu

1. Jakość i liczba realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach, świetlicach , również w czasie zajęć pozaszkolnych ,
2. Forma i liczba organizowanych zajęć w czasie wolnym od nauki w tym zajęć sportowych, kółek zainteresowań i innych.
3. Liczba uczestników w organizowanych szkoleniach profilaktycznych dla rodziców, nauczycieli / szkolnych i pozaszkolnych /,
4. Liczba pacjentów uzależnionych i ich rodzin, w tym niepełnosprawnych, korzystających z programów terapeutycznych, którzy po ukończeniu terapii utrzymują roczną abstynencję.
5. Ilość szkoleń podnoszących kwalifikacje personelu zatrudnionego w placówkach leczenia odwykowego i szkołach, świetlicach, komisji przeciwalkoholowej, stowarzyszeniach.
6. Liczba osób biorących udział w programach terapeutycznych po wyjściu zakładów karnych, jeżeli u tych osób występował problem nadużywania alkoholu
7. Liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin objęta opieką medyczną
8. Liczba osób uczestniczących w programach pomocy dla ofiar i sprawców przemocy, ilość prowadzonych interwencji.
9. Ilość zorganizowanych kampanii z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i agresji
10. Ilość jednostek, organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu profilaktyki uzależnień, oraz zwalczania przemocy.
11. Dane o ilości miejsc pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków, ofiar przemocy i sprawców przemocy.
12. Dane statystyczne dotyczące rozpowszechniania zjawiska uzależnień.

13. Diagnozy poziomu zagrożenia nieprzystosowaniem społecznym i uzależnieniami młodzieży.

Integralną część Programu stanowią załączniki o:

1. Wysokość wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Głowna za udział w posiedzeniu i pracach Komisji
2. Budżet zadaniowy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna na 2005r.
3. Plany i strategie działania na lata 2005 – 2006 w zakresie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta Głowna.

**Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Miasta Główna w 2005r.**

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Komisji za udział w każdym posiedzeniu zespołowym, kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zgodności z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. / z późniejszymi zmianami / .

dla :

- przewodniczącego - 15%
- zastępcy przewodniczącego - 15%
- sekretarza i członków komisji - 10%

minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2005r.

2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności.
3. Wypłata następuje w dniu pracy zespołu komisji , dokonuje jej sekretarz komisji, który pobiera zaliczkę i rozlicza się w kasie Urzędu w następnym dniu po wypłaceniu wynagrodzenia.
4. Za występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego członek komisji otrzymuje koszty delegacji.
5. Komisja organizuje pracę po godzinie 15.00.

**Budżet zadaniowy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Miasta Główna na 2005r.**

Dział	Rozdział	Paragraf	Wyszczególnienie	Plan dochodów	Plan Wydatków
851	85154	048	Ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi /wpłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych /,	160.000	160.000 na
		2820	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji Stowarzyszeniom,		60.000
		4300	Zakup usług pozostałych / są to umowy zlecenia na zajęcia terapeutyczne ponadpodstawowe dla pacjentów uzależnionych i członków ich rodzin , zakup programów profilaktycznych , koloni, wycieczek ,obozów dla dzieci i młodzieży , szkoleń, obozów terapeutycznych, opinie lekarza biegłego i psychologa,		60.000
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia / jest to zakup sprzętu do zajęć profilaktycznych, przystosowanie pomieszczeń do zajęć profilaktycznych, świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych, zakup prasy, broszur, /		23.000
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych, diety komisji,		14.500
		4410	Podróże służbowe		1.000
		4110	Składki na ubezpieczenie społeczne		1.000
		4120	Składki na fundusz pracy		500

PLANY I STRATEGIE DZIAŁANIA na lata 2005 – 2006 W ZAKRESIE LOKALNEJ POLITYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE MIASTA GŁÓWNA.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz osób uzależnionych od innych środków psychoaktywnych / leki, narkotyki, nikotyna /.
2. Dostępność do profesjonalnej i efektywnej terapii / finansowanie zajęć ponadpodstawowych/.
3. podnoszenie kwalifikacji związanych ze wsparciem osób pracujących w lecznictwie odwykowym /dofinansowanie szkoleń terapeutów/.
4. Wspieranie Poradni dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ich Rodzin w realizacji kompleksowych spójnych, nowoczesnych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych , współuzależnionych, DDA, DDD.
5. informowanie społeczeństwa o możliwości podjęcia leczenia w placówce lecznictwa odwykowego – poprzez prasę lokalną, ulotki, informacje w urzędach, współpracę ze służbą zdrowia /lekarzem pierwszego kontaktu/ itp.
6. Motywowanie do leczenia poprzez współpracę i dofinansowanie lokalnych instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, które zajmują się sprawami ludzi nadużywających alkohol.
7. Uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej / przy wykorzystaniu koalicji lokalnej tj. MOPS, Poradni, Urzędu, Policji, Stowarzyszeń, Sądu, Kuratora Sądowego, „Niebieskich Kart”.
8. Posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb na terenie gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną pomoc.
9. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnione od alkoholu, poprzez rozmowy na komisji, kierowanie i finansowanie lekarza biegłego, przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.
10. Finansowanie profesjonalisty z kwalifikacjami do udzielania pomocy prawnej w sytuacjach kryzysowych w rodzinie.
11. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym – realizację programów profilaktyczno - terapeutycznych, dążenie do zintegrowania działań różnych instytucji, szkoły, poradni psychologiczno – pedagogicznej, opieki społecznej, policji, sądu..
12. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych .
13. Organizowanie dzieciom, młodzieży wolnego czasu, poprzez zajęcia sportowe, place zabaw, wycieczki, wypoczynek letni, zimowy
14. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych przez profesjonalnie przygotowanych realizatorów, pomoc w realizacji szkolnych programów profilaktycznych
15. Podejmowanie działań edukacyjnych przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka
16. Dożywianie dzieci w świetlicach,
17. Udział gminy w kampaniach ogólnokrajowych i lokalnych organizowanie zawodów sportowych, wycieczek, itp.
18. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców alkoholi.
19. Podejmowanie działań kontrolnych punktów sprzedaży a w szczególności kontroli mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
20. Szkolenia członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, realizatorów programów profilaktycznych, edukacyjnych, terapeutycznych, programu rozwoju osobistego, przemocy domowej.
21. Działanie na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, sprawców przemocy – zakupiony alkotest dla policji w Głównie do pomiaru alkoholu w wydychanym powietrzu. Alkotest będzie służył również do zintegrowania interwencji wobec osób pijących szkodliwie, poprzez współpracę policji, służby zdrowia./ lekarz pierwszego kontaktu /, oraz Poradnia Terapii Uzależnień która prowadzić będzie grupę edukacyjną dla osób skierowanych
22. Wspieranie i dofinansowanie, współpraca ze Stowarzyszeniem Klubu Abstynenckiego KROKUS w Głównie i z innymi Stowarzyszeniami lokalnymi, społecznością Główna w celu włączenia ich w aktywną realizację gminnego programu.
23. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw, w przypadku reklamy, promocji alkoholu.
24. Przestrzeganie prawa ustawowego i lokalnego.